

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/23/2024
Identifikačné číslo spisu:	3123011541
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3123011541.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného X. E. pre pokračovací zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 j) Trestného zákona, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 9. apríla 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného X. E. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 12. októbra 2023, sp. zn. 3T/70/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného X. E. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 12. októbra 2023, sp. zn. 3T/70/2023, podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Považská Bystrica a obvineným X. E., podľa ktorej obvinený X. E. uznal vinu za skutok v bode 1) z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a za skutok v bode 2) z pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1) napriek tomu, že bol rozhodnutím policajta Obvodného oddelenia Policajného zboru Považská Bystrica číslo A22 00324117 zo dňa 14. októbra 2021, právoplatným dňa 14. októbra 2021 postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, a to za drobnú krádež, za čo mu bola v blokovom konaní uložená pokuta vo výške 30 Eur,

napriek tomu, že bol trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22. septembra 2020, sp. zn. 0T/49/2020, právoplatným dňa 22. septembra 2020 odsúdený za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym

stupňom stráženia,

- dňa 28. októbra 2021 v čase o 17.16 hod. v hypermarkete R., na sídlisku K. XXXX/XXX v S. C. prišiel na predajnú plochu, odkiaľ odcudzil 1 ks Spišiackej borovičky o objeme 0,5 l v hodnote 6,69 Eur a biele ovocné víno o objeme 1,5 l v hodnote 0,99 Eur, s ktorými následne prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia, čím spôsobil spoločnosti R. K. K., a.s., so sídlom L. H. K. X, C., IČO: XX XXX XXX, škodu v celkovej výške 7,68 Eur,

- dňa 04. novembra 2021 v čase o 17.05 hod. v predajni L., na adrese K. XXXX, S. C. odcudzil 1 pár obuvi zn. Adidas, veľkosť 44 2/3 v hodnote 44,95 Eur tak, že z regálu vzal krabicu s uvedenou obuvou, obuv z nej vybral, schoval si ju pod bundu, a následne s ňou prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia, čím spôsobil spoločnosti L. K., s. r. o., so sídlom P. L. XX, C. - mestská časť Q. XXX XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 44,95 Eur,

- dňa 05. novembra 2021 v čase o 16.36 hod. v predajni L., na adrese K. XXXX, S. C. odcudzil 1 pár obuvi zn. Adidas, veľkosť 42 2/3 v hodnote 44,95 Eur tak, že z regálu vzal krabicu s uvedenou obuvou, obuv z nej vybral, schoval si ju pod bundu, a následne s ňou prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplattenia, čím spôsobil spoločnosti L. K., s. r. o., so sídlom P. L. XX, C. - mestská časť Q. XXX XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 44,95 Eur,

2) dňa 27. marca 2023 v čase o 19.50 hod. na rodinnom dome súp. č. XXXX, M., S. C. poškodil garážové hliníkové zasúvacie dvere o rozmeroch 234 cm x 200 cm, bielej farby, z ich vonkajšej strany v rozsahu 2/3-ín plochy uvedených dverí, vrátane pravej špalety fasády domu v šírke 20 cm v jej vrchnej časti tak, že dvere polial horľavinou a zapálil, následkom čoho došlo k obhoreniu a začmudeniu dverí a špalety fasády, čím spôsobil Z. A. škodu vo výške 112,03 Eur,

- dňa 28.marca 2023 v čase o 15.01 hod., prišiel k rodinnému domu súp. č. XXXX, M., S. C., pristúpil k jeho hlavným dreveným vchodovým dverám o rozmeroch 1,6 m x 2 m, hnedej farby a k vedľajším kovovým, výsuvným garážovým dverám o rozmeroch 3 m x 2 m, hnedej farby, ktoré obidvoje dvere polial benzínom a pokúsil sa ich zapáliť, čo sa mu však nepodarilo, čím by v prípade zapálenia týchto dverí spôsobil poškodenému Ing. A. F. škodu vo výške 2.497,02 Eur,

- dňa 28. marca 2023 v čase o 15.34 h. na rodinnom dome súp. č. XXXX, M., S. C. poškodil dvojdielne drevené garážové dvere o rozmeroch 2,4 m x 2 m, čiernej farby a vedľajšie drevené vchodové dvere o rozmeroch 1,5 m x 2 m tak, že obidvoje dvere polial horľavinou a zapálil, následkom čoho došlo k obhoreniu a začmudeniu dverí z ich vonkajšej aj vnútornej strany, popraskaniu sklenenej výplne na vchodových dverách a k začmudeniu fasády vedľa dverí, čím spôsobil Mgr. Z. F. a Ing. A. F. škodu vo výške 2.397,65 Eur.

Za skutok uvedený v bode 1) mu súd podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona uložil spoločný, úhrnný a súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov a súčasne ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 41 ods. 3 Trestného zákona súd zrušil výrok o vine a treste a nadväzujúce výroky, ktoré mali vo výroku o vine svoj podklad z trestného rozkazu Okresného súdu Považská Bystrica z 1. februára 2023 sp. zn. 1T/5/2023, právoplatného dňa 26.apríla 2023, ktorým bol obvinený X. E. uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a uložil obvinenému úhrnný a súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste uložený mu rozsudkom Okresného súdu

Považská Bystrica z 16. mája 2022, sp. zn. 12T/45/2022, právoplatným dňa 16. mája 2022, ktorým bol obvinený uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom strázenia s tým, že výroky o uložení ochranného protialkoholického liečenia a povinnosť nahradiť škodu, zostali nedotknuté.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému súd uložil povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti R. K. K., a.s., so sídlom L. H. K. X, C., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 6,69 Eur a poškodenej spoločnosti CCC Slovakia, s. r. o., so sídlom P. L. XX, C. - mestská časť Q. XXX XX, IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 89,90 Eur,

Za skutok uvedený v bode 2) súd uložil obvinenému podľa § 245 ods. 3 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvinený bol zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému Z. A. škodu vo výške 112,03 Eur a Mgr. Z. F. a Ing. A. F. škodu vo výške 2.397,65 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku súd poškodeného Z. A. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti citovanému rozsudku Okresného súdu Trenčín podal obvinený X. E.Í. dovolanie najskôr vlastným písomným podaním z 5. decembra 2023, neskôr doplneným o podanie prostredníctvom obhajcu doručené okresnému súdu dňa 12. februára 2024 s uvedením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolanie obvinený odôvodnil tým, že opatrením Okresného súdu Trenčín zo 16. júna 2023, sp. zn. 17Tp/67/2023 došlo k zrušeniu jemu ustanovenej obhajkyne z dôvodu, že medzi obhajkyňou a obvineným došlo k strate dôvery. Obhajkyňa od svojho ustanovenia nevykonala s obvineným ani jednu poradu. Právo na obhajobu predstavuje základné právo obvineného, ktoré je uplatňované v trestnom konaní. Ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného poriadku konkretizuje základné práva obvineného, ktorý má okrem iného aj právo zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním i počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a v prípade, že obvinený sa nachádza vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže hovoriť s obhajcom aj bez prítomnosti tretej osoby. Práva vyplývajúce z citovaného ustanovenia je potrebné vykladať tak, aby bol každému zaručený spravodlivý proces.

Obhajca obvineného navrhol vyžiadať si od bývalej obhajkyne JUDr. Ľubomíry Galbavej vyjadrenie, či a kedy vykonala poradu s obvineným, prípadne akým spôsobom realizovala právo obvineného na obhajobu. Hoci obvinený porušenie práva na obhajobu nenamietal a v konaní o dohode o vine a treste odpovedal, že bol poučený o práve na obhajobu, neznamená to, že jeho právo na obhajobu nebolo porušené. Z hľadiska procesnej taktiky obvinený na porušenie práva nepoukazoval z dôvodu, aby sa nevyhol možnosti „priaznivejšieho trestu“. Na základe uvedených skutočností navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie okresného súdu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Považská Bystrica (ďalej aj „prokurátorka“) vo vyjadrení zo 17. januára 2024 k dovolaniu uviedla, že argumentáciu obvineného považuje za nedôvodnú, nakoľko namietané okolnosti nezakladajú porušenie práva na obhajobu. Okamihom vzniku povinnej obhajoby v

zmysle § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku bola obvinenému ustanovená obhajkyňa opatrením dňa 1. apríla 2023, sp. zn. 14Tp/16/2023 a následne opatrením dňa 16. júna 2023, sp. zn. 17Tp/67/2023 bolo pôvodné ustanovenie obhajkyne zrušené a bol mu ustanovený nový obhajca. Obvinený tak mal v priebehu konania, počas trvania dôvodov povinnej obhajoby ustanoveného obhajcu, a zároveň bol v konaní riadne poučený o práve na obhajobu vrátane práva zvoliť si obhajcu. Pokiaľ namieta spôsob výkonu obhajoby zo strany pôvodne ustanovenej obhajkyne, tak uvedené nepredstavuje naplnenie zákonného dovolacieho dôvodu - porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom. Obvinený tieto okolnosti v pôvodnom konaní nenamietal a v konaní o dohode o vine a treste na otázku prokurátora súdu kladne odpovedal, že bol poučený o práve na obhajobu, bola mu daná možnosť slobodne si zvoliť obhajcu a radiť sa s ním. Zároveň sa dobrovoľne priznal, uznal vinu za spáchané skutky a súhlasil s navrhovaným trestom.

Prokurátorka navrhla dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci.

V doplnení svojho vyjadrenia zo dňa 28. februára 2024 prokurátorka zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

Dňa 14. marca 2024 obvinený doručil súdu ďalšie doplnenie dovolania a uviedol, že v čase, keď bol vo väzbe obhajkyňa za ním ani raz neprišla a nevykonala s ním žiadny úkon. V čase svojho priznania nebol úplne pri zmysloch a nevedel k čomu sa priznáva.

Spis bol spolu s podaným dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený dňa 26. marca 2024.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), s uvedením dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) alebo § 371 ods. 2 druhá veta.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku.

V zmysle uvedeného proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4

Trestného poriadku) môže dovolanie podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku] (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2017).

Znamená to, že aj keď v § 334 ods. 4 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému prislúcha právo na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že oprávnenou osobou na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti, a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa (na rozdiel od obvineného a generálneho prokurátora, ktorí sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa).

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd uzatvára, že proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 12. októbra 2023, sp. zn. 3T/70/2023, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Považská Bystrica a obvineným X. E. môže ako oprávnená osoba podať dovolanie len minister spravodlivosti Slovenskej republiky, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie obvineného, bez meritórneho preskúmania veci, podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.